

- ✓ **Ystyried Gwaddol Byw** – byddai rhodd yn eich Ewyllys, boed fach neu fawr, yn gadael ôl eich troed ar natur eraill
- ✓ **Gwifodolwr** – yma neu yn un o'n 35+ o warchodfeydd
- ✓ **Dod yn aelod** am ddim ond ychydig bunoedd bob mis os yw hynny'n bosib.

Rydyn ni'n elusen annibynol, leol sy'n dibynnu ar gefnogaeth ein haelodau a rhoddion eraill. Plis helpwch ni gywilt ffynnu a bje all pobl fyw bywyddau tŷy iachus a hapus. chymunedau rydym yn anelu i adfer, all greu ac allgysylltu Cymru. Trwy weithio gyda thîffeddiannwyr, rheolwyr a sydd yn cael eu rheoli gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Un o mwy na 30 Gwarchodfa Natur sydd yn berchen i, neu

Da ni angen eich cefnogaeth!

- ✓ **Consider a Living Legacy** – a gift in your Will, whether small or large, would leave your footprint in our landscape forever
- ✓ **Volunteer** – whether here or at one of our 35+ other nature reserves
- ✓ **Become a member** for just a few pounds a month you can.

We are an independent, local charity, reliant on the support of our members and other donations. Please help us if you can.

and people can lead happier and healthier lives. habitats to achieve a landscape where wildlife can flourish to restore, recreate and reconnect fragmented natural other landowners, managers and communities we aim removed forest to provide more grazing whilst, in the early 1900s, the moor was maintained for grouse shooting. The Wildlife Trust is trying to manage the landscape in a more natural way by keeping areas of varying habitats. Small areas of heather are cut on rotation – in wavy shapes to better blend into the landscape – to keep the age structure diverse, whilst sheep graze the site during spring and summer to keep the heather in good condition. Conifer encroachment from surrounding plantations is kept in check.

We need your support!

ELLIOT SMITH

WINTER
Great crested grebe
Goosander
Morning mist
GAEAF
Gwybach fawr gopog
Hwyaden ddanheddog
Niwl y bore

ROSS HODDINOTT

AUTUMN
Heather
Cranberry
Redwing
HYDREF
Gru
Llugeron
Coch dan adain

PHILIP PRECEY

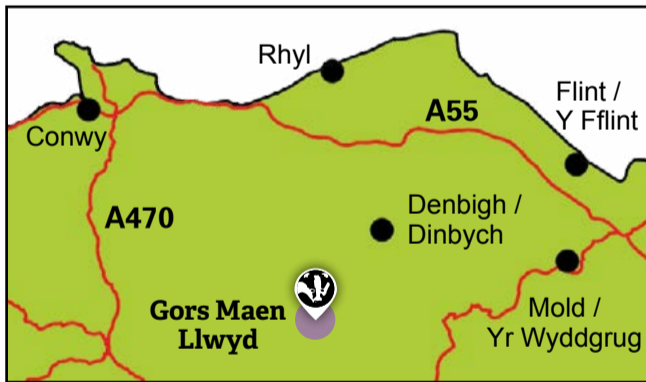
SUMMER
Bog asphodel
Sedges
Skylark
HAF
Lafn y bladur
Hesg
Ehedydd

MARGARET HOLLAND

SPRING
Black grouse
Emerging adder
Brown hare
GWANWYN
Gwiber yn dlosg ei chroen
Grugiar ddu
Ysgyfarnog

Location / Lleoliad

Gors Maen Llwyd lies at the northern end of Llyn Brenig, 7 miles SW of Denbigh and 4 miles N of Cerrigydrudion. Both car parks are accessible from the B4501: one immediately from the road (SH 970 580) and one down a short track, near the bird hide (SH 983 574). **OS Explorer Map OL18**

Mae Gors Maen Llwyd ym mhen gogleddol Llyn Brenig, 7 milltir i'r de orllewin o Ddinbych a 4 milltir i'r gogledd o Gerrigydrudion. Mae'r ddau faes parcio'n hwylyus i'w cyrraedd o'r B4501: un yn syth o'r ffordd (SH 970 580) ac un i lawr trac byr, ger y guddfan adar (SH 983 574). **Map Explorer OS OL18**

North Wales Wildlife Trust
Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru

www.northwaleswildlifetrust.org.uk

North Wales Wildlife Trust
Llys Garth,
Garth Road, Bangor,
Gwynedd, LL57 2RT

01248 351 541
info@northwaleswildlifetrust.org.uk

Registered Charity Number: 230772 / Company Number 773995

GWARCHODFA NATUR
Gors Maen Llwyd
NATURE RESERVE

GUY EDWARDS 2020VISION

SKYLARK © HENRY COOK

Stay in touch!

Visit our website for the latest updates and sign up today for your free e-newsletter

Cadwch mewn cysylltiad!

Ewch i'n gwefan ni am y newyddion diweddaraf a chofrestrwch i dderbyn ein e-gylchlythyr am ddim

Wonderfully wild Wales ...

In spring, head out through the heather and onto the moor at dawn and you could experience the bubbling call of male black grouse lekking. Then, as the sun rises over the Clwydian Range to the east, the distinctive, peaty moorland aroma fills the air along with the calls of curlew, skylark and cuckoo heralding the new day. Gradually, as panoramic views are revealed, the serene sensation of being alone in a huge, wild landscape unfolds.

Gors Maen Llwyd, bordering Llyn Brenig, is one of the Wildlife Trust's largest nature reserves and comprises upland heath, blanket bog and wetland filled with sphagnum moss, bogbean and cranberry. In summer, sand martins nest in large colonies along the edge of the reservoir, their constant coming and going providing the backdrop to any summertime stroll.

Cymru wyllt a rhyfeddol ...

Yn y gwanwyn, ewch allan drwy'r grug ac ar y rhos fel mae'r wawr yn torri ac fe gewch chi brofi cri fyrlymus gwryw y rugiar ddu yn paru. Wedyn, wrth i'r haul godi dros Fryniau Clwyd i'r dwyrain, mae arogl rhostir mawnog, nodedig yn llenwi'r awyr, a chri'r gylfinir, yr ehedydd a'r gog yn cyhoeddi bod diwrnod newydd ar droed. Yn raddol, wrth i'r golygfeydd panoramig ddod i'r golwg o dywyllwch y nos, mae'r ymdeimlad tangnefeddus o fod ar eich pen eich hun yng nghanol y dirwedd wyllt, enfawr yma'n gwawrio anoch chi.

Gors Maen Llwyd, sy'n ffinio â Llyn Brenig, yw un o warchodfeydd natur mwyaf yr Ymddiriedolaeth Natur ac mae'n cynnwys rhos yr ucheldir, gorgors a gwlybdir yn llawn mwsoglau sffagnwm, ffa'r gors a llugaeron. Yn yr haf, mae gwenoliaid y glennydd yn nythu mewn poblogaethau mawr ar hyd ymyl y gronfa ddŵr, gyda'u mynd a dod cyson yn gefndir bob amser wrth i chi fynd am dro yn ystod yr haf.

LIN CUMMINS

JIM HIGHAM

Become a **mammal detective!** Fifteen species of mammal have been recorded at the reserve, and it's a great place to look for their tracks and signs (including their pool!).

Hoffwch **fod yn ddiectif!** Ar y warchodfa mae pymtheg rhywogaeth o famaliaid wedi cael eu cofnodi, ac mae'n le gwych i edrych am eu holion traed ac arwyddion eraill (yn cynnwys eu pŵ!).

Osprey, on a nearby platform, can easily be seen from the southern end of the reserve. You may get to see their powerful feet pluck a fish from the lake – without missing a wing beat!

O ben ddeheuol y warchodfa fe allwch weld, yn hawdd iawn, **weilch y pysgod**, ar y platform cyfagos. Efallai gewch weld eu traed nerthol yn plycio pysgodyn o'r llyn – heb fethu un curiad o'i hadenydd!

GARY JONES PHOTOGRAPHY

ANDREW PARKINSON

Take a flask and wrap up warm in February-March and you may be lucky enough to see the amazing, synchronised courtship dance of the **great crested grebe**.

Os am droi allan rhwng fis Chwefror a fis Mawrth cofiwch wisgo digon o ddillad ac awgrymwn eich bod yn mynd a fflasg hefo chi, mi all fod y tywydd yn oer, ac efallai y byddech yn ddigon ffodus i weld y ddawns cydamserol paru anhygoel y **gwyach fawr gopog**.

STEFAN JOHANSSON

In spring and summer you can easily spot male **skylarks** rising almost vertically from the moorland. They hover effortlessly, singing from a great height, before parachuting back down to earth. These long and complicated song-flights can last for up to an hour and the birds can reach 300m before descending.

Yn y gwanwyn a'r haf mae'n hawdd sylwi ar **ehedyddion** yn codi, mwy na heb, yn unionsyth o'r rhostir. Maent yn hofran yn ddiymdrech, yn canu o uchder maith, cyn parasiwtio yn ôl i'r ddaear. Fe all y can-hediadau cymhleth yma barhau am hyd i awr ac mae'r adar yn gallu cyrraedd uchder o rhyw 300m cyn disgyn yn ôl.

Key / Canllaw

- P** Parking / Parcio
- E** Entrance / Mynediad
- Hide / Cuddfan
- Deciduous / Coll-ddail
- Coniferous / Conifer
- Reeds / Brwyn
- Reserve boundary / Terfyn y warchodfga
- Public footpath / Llwybr cyhoeddus
- Permissive path / Llwybr canitaol

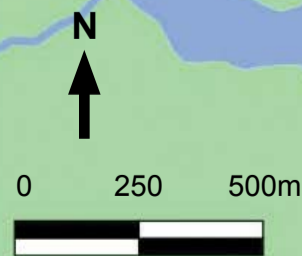
- Grassland / Glaswelltir
- Open water or brackish water / Dŵr agored neu dŵr lled hallt
- Coniferous woodland / Coedwig conifer
- Heathland / Rhostir

Access and safety

The site is exposed and isolated, and mobile phone signal is patchy. Paths are uneven in places and suitable footwear is recommended. Although the site consists of open-access land, please keep to the paths to avoid disturbance to wildlife, particularly ground-nesting birds.

Mynediad a diogelwch

Mae hwn yn safle agored ac anghysbell heb signal ffôn symudol cyson. Mae'r llwybrau'n anwastad mewn manau ac mae'n rhaid gwisgo esgidiau addas. Er bod y safle'n cynnwys tir mynediad agored, cadwch at y llwybrau os gwelwch yn dda, rhag tarfu ar y bywyd gwyllt, yn enwedig yr adar sy'n nythu ar y ddaear.

Contains Ordnance Survey data © Crown copyright and database right 2013

